PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/1627

od 3. studenoga 2020.

o izvanrednim mjerama za treće referentno razdoblje (2020.–2024.) programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba zbog pandemije bolesti COVID-19

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (Okvirna uredba) ([1]), a posebno njezin članak 11. stavak 6.,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o pružanju usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o pružanju usluga) ([2]), a posebno njezin članak 15. stavak 4.,

budući da:

(1) Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/317 ([3]) utvrđena su detaljna pravila i postupci za provedbu programa performansi i sustava utvrđivanja naknada, uključujući performanse usluga u zračnoj plovidbi i mrežne funkcije te utvrđivanje, uvođenje i naplatu naknada za zračnu plovidbu korisnicima zračnog prostora.

(2) Pandemija bolesti COVID-19 dovela je do naglog smanjenja zračnog prometa zbog znatnog pada potražnje i izravnih mjera koje su države članice i treće zemlje poduzele radi ograničavanja pandemije. Izvanredne okolnosti uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 imaju velik utjecaj na postojeće procese i mjere za provedbu programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u trećem referentnom razdoblju 2020.–2024., uključujući određivanje ciljeva performansi i jediničnih cijena te primjenu programa poticaja i mehanizama podjele rizika. To je dovelo do izvanredne situacije na koju je potrebno odgovoriti posebnim privremenim mjerama.

(3) Države članice Komisiji su dostavile nacrte planova performansi za treće referentno razdoblje do 1. listopada 2019., a nakon toga i ažurirane nacrte planova performansi do 21. studenoga 2019. Komisija je na temelju članka 11. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 549/2004 provela ocjenjivanje usklađenosti tih nacrta planova performansi s ciljevima performansi na razini Unije koji su postavljeni u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2019/903 ([4]). Međutim, nacrti planova performansi i ciljevi performansi na razini Unije sastavljeni su prije početka pandemije bolesti COVID-19 i stoga u njima nisu uzete u obzir nove znatno drukčije okolnosti u zračnom prijevozu.

(4) Zbog velikog i dosad nezabilježenog utjecaja ove pandemije na sektor zrakoplovstva, a posebice na pružanje usluga u zračnoj plovidbi, za treće referentno razdoblje trebala bi se primjenjivati određena pravila koja odstupaju od Provedbene uredbe (EU) 2019/317. Provedbena uredba (EU) 2019/317 trebala bi se primjenjivati na to referentno razdoblje osim ako je ovom Uredbom izričito predviđeno drukčije. Isto tako, ova Uredba ne bi trebala utjecati na prilagodbu jediničnih cijena iz drugog referentnog razdoblja i na temelju Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 391/2013 ([5]).

(5) S obzirom na nesigurnost razvoja prometa uslijed pandemije, zasad nisu dostupna dovoljno pouzdana predviđanja prometa za godine do 2024. Stoga je potrebno predvidjeti posebna pravila za određivanje revidiranih ciljeva performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje kako bi se osigurala kontinuirana provedba tog referentnog razdoblja. Ažurirana predviđanja prometa koja će dati STATFOR za treće referentno razdoblje najvjerojatnije će biti objavljena početkom 2020. Ta će predviđanja biti temelj za pokretanje revizije ciljeva performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje. S obzirom na vremenska ograničenja, određivanje tih

([1]) SL L 96, 31.3.2004., str. 1.
([2]) SL L 96, 31.3.2004., str. 10.
([3]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/317 od 11. veljače 2019. o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba i stavljanju izvan snage provedbenih uredaba (EU) br. 390/2013 i (EU) br. 391/2013 (SL L 56, 25.2.2019., str. 1.).
([4]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/903 od 29. svibnja 2019. kojom se postavljaju ciljevi performansi na razini Unije za mrežu za upravljanje zračnim prometom za treće referentno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2020. i završava 31. prosinca 2024. godine (SL L 144, 3.6.2019., str. 49.).
([5]) Provedbena uredba Komisije (EU) br. 391/2013 od 3. svibnja 2013. o utvrđivanju zajedničkog sustava obračuna naknada za usluge u zračnoj plovidbi (SL L 128, 9.5.2013., str. 31.).

revidiranih ciljeva iznimno ne bi trebalo podlijegati svim postupcima i rokovima iz članka 9. stavaka 1. i 2. Provedbene uredbe (EU) 2019/317. Kako bi Komisija mogla odrediti revidirane ciljeve, nacionalna nadzorna tijela trebala bi Komisiji do 15. prosinca 2020. dostaviti podatke o početnim troškovima i informacije o predviđanjima prometa za relevantne kalendarske godine kao ulazne podatke za određivanje revidiranih ciljeva performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje. Komisija bi revidirane ciljeve performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje trebala donijeti najkasnije do 1. svibnja 2021.

(6) Nakon što Komisija odredi revidirane ciljeve performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje, države članice trebale bi sastaviti planove performansi koji sadržavaju revidirane ciljeve performansi za treće referentno razdoblje. Proces određivanja ciljeva performansi na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnog bloka zračnog prostora trebalo bi dovršiti tek nakon što su doneseni revidirani ciljevi performansi na razini Unije. U skladu s tim trebalo bi odrediti novi rok za dostavljanje nacrta planova performansi.

(7) Budući da su okolnosti uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 dovele do neizbježnog kašnjenja u postupcima povezanima s izradom, ocjenjivanjem i donošenjem planova performansi, uzimajući u obzir kriterije iz članka 11. Uredbe (EZ) br. 549/2004, ciljevi performansi povezani s troškovnom učinkovitošću navedeni u konačnoj verziji planova performansi trebali bi imati retroaktivan učinak od početka referentnog razdoblja u skladu s člankom 17. stavkom 2. Provedbene uredbe (EU) 2019/317. Međutim, trebali bi početi stvarati učinke tek putem prilagodbi jediničnih cijena u narednim kalendarskim godinama.

(8) Upravitelj mreže dostavio je Komisiji u rujnu 2019. nacrt plana performansi mreže za treće referentno razdoblje u skladu s člankom 19. Provedbene uredbe (EU) 2019/317. Komisija je ocijenila taj plan performansi mreže u skladu s člankom 19. stavkom 2. te uredbe. Budući da su se okolnosti bitno promijenile zbog utjecaja pandemije bolesti COVID-19, do koje je došlo nakon dostavljanja nacrta plana performansi, upravitelj mreže trebao bi izraditi novi nacrt plana performansi mreže i dostaviti ga Komisiji na ocjenjivanje. U skladu s tim trebalo bi odrediti rok za dostavljanje tog plana.

(9) Očekuje se da će se u revidiranim utvrđenim troškovima za objedinjene kalendarske godine 2020. i 2021. odraziti dodatna nesigurnost i uzeti u obzir manji obujam prometa uzrokovan pandemijom bolesti COVID-19.

(10) Kako bi se ublažile ozbiljne posljedice pandemije bolesti COVID-19 za korisnike zračnog prostora tijekom trećeg referentnog razdoblja, nužno je primijeniti posebne odredbe za kalendarske godine 2020. i 2021. kad je riječ o reviziji ciljeva performansi u ključnom području performansi povezanom s troškovnom učinkovitošću na razini Unije i lokalnoj razini, provedbi programa poticaja i mehanizama podjele rizika te prilagodbama jediničnih cijena koje proizlaze iz te dvije kalendarske godine.

(11) U svrhu osiguranja pravilne primjene programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u trećem referentnom razdoblju i s obzirom na dugoročno određivanje ciljeva performansi, revizija ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću na razini Unije i lokalnoj razini trebala bi obuhvatiti utvrđene troškove za kalendarske godine 2020. i 2021. kao jedinstveno razdoblje. Pri određivanju revidiranih ciljeva povezanih s troškovnom učinkovitošću na razini Unije i lokalnoj razini trebalo bi uzeti u obzir stvarne troškove pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i država članica.

(12) Trebalo bi prilagoditi pravila o posljedicama kasnog donošenja planova performansi utvrđena u Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317 kako bi se ublažile znatne negativne financijske posljedice koje bi ti mehanizmi inače imali na korisnike zračnog prostora te kako bi se izbjegla prekomjerna volatilnost jediničnih cijena tijekom trećeg referentnog razdoblja. U tu bi svrhu jedinične cijene iznimno trebalo prilagođavati tijekom pet kalendarskih godina. Nacionalnim nadzornim tijelima trebalo bi dopustiti da produlje razdoblje na sedam godina ako je to potrebno da se izbjegne nerazmjeran učinak prijenosa jediničnih cijena naplaćenih korisnicima zračnog prostora.

(13) Države članice mogu poduzeti dodatne mjere kako bi ublažile utjecaj pandemije bolesti COVID-19 na visinu naknada za zračnu plovidbu tijekom trećeg referentnog razdoblja primjenom članka 29. stavka 6. Provedbene uredbe (EU) 2019/317.

(14) Kako bi se nacionalnim nadzornim tijelima i Komisiji olakšalo obavljanje zadaća praćenja, pružatelji usluga u zračnoj plovidbi trebali bi biti obvezni tim tijelima do 15. prosinca 2020. podnijeti izvješće o mjerama koje su uvedene kako bi se ublažile financijske i operativne posljedice pandemije bolesti COVID-19 na njihove aktivnosti.

(15) Izvanredne odredbe trebale bi se odmah početi primjenjivati kako bi Komisija i države članice mogle brzo poduzeti odgovarajuće mjere u pogledu procesa određivanja ciljeva performansi za treće referentno razdoblje i ublažavanja financijskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 za korisnike zračnog prostora. Ova Uredba trebala bi hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

(16) Odbor za jedinstveno nebo nije dostavio mišljenje. Smatralo se da je potreban provedbeni akt pa je predsjednik podnio nacrt provedbenog akta Žalbenom odboru na daljnje razmatranje. Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Žalbenog odbora,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Uredbom utvrđuju izvanredne mjere koje treba primijeniti za treće referentno razdoblje programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba navedeno u članku 7. stavku 1. Provedbene uredbe (EU) 2019/317. Primjenjuju se pravila iz Provedbene uredbe (EU) 2019/317 osim ako je ovom Uredbom izričito predviđeno drukčije.

Članak 2.

Određivanje revidiranih ciljeva performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje

1. Odstupajući od članka 9. stavka 3. Provedbene uredbe (EU) 2019/317, Komisija do 1. svibnja 2021. određuje revidirane ciljeve performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje.

2. Odstupajući od članka 9. stavka 1. Provedbene uredbe (EU) 2019/317, nacionalna nadzorna tijela Komisiji do 15. prosinca 2020. dostavljaju podatke o početnim troškovima i informacije o predviđanjima prometa za treće referentno razdoblje kao ulazne podatke za određivanje revidiranih ciljeva performansi na razini Unije.

3. Zahtjevi iz članka 9. stavka 2. prvog podstavka Provedbene uredbe (EU) 2019/317 ne primjenjuju se na pripremu revidiranih ciljeva performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje iz stavka 1. Odstupajući od članka 9. stavka 2. drugog podstavka Provedbene uredbe (EU) 2019/317, savjetovanje obuhvaća nacrt revidiranih vrijednosti ciljeva performansi na razini Unije.

4. Odstupajući od članka 8. stavka 1. i članka 9. stavka 3. Provedbene uredbe (EU) 2019/317, revidirani ciljevi performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje navedeni u stavku 1. uključuju, osim ciljeva performansi za ključne pokazatelje performansi kako su definirani u odjeljku 1. Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, ciljeve performansi za ključni pokazatelj performansi kako je izmijenjen u članku 4. stavku 1. ove Uredbe.

Članak 3.

Dostavljanje i ocjenjivanje nacrta planova performansi

1. Odstupajući od članka 12. Provedbene uredbe (EU) 2019/317, države članice pripremaju i do 1. listopada 2021. Komisiji dostavljaju nacrte planova performansi sastavljene u skladu s člankom 10. te provedbene uredbe koji sadržavaju revidirane ciljeve performansi kojima se jamči usklađenost s revidiranim ciljevima performansi na razini Unije navedenima u članku 2. ove Uredbe.

2. Odstupajući od članka 8. stavka 2. i članka 10. stavka 2. točke (a) Provedbene uredbe (EU) 2019/317, nacrti planova performansi navedeni u stavku 1. uključuju, osim ciljeva performansi za ključne pokazatelje performansi kako su definirani u odjeljku 2. Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, ciljeve performansi za ključni pokazatelj performansi kako je izmijenjen u članku 4. stavku 2. ove Uredbe.

3. Odstupajući od članka 11. stavka 1. točke (b) i članka 11. stavka 3. Provedbene uredbe (EU) 2019/317, programi poticaja za ciljeve performansi u ključnom području performansi povezanom s kapacitetom navedeni u članku 11. stavku 3. te provedbene uredbe moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve u pogledu trećeg referentnog razdoblja:

(a) programi poticaja vrijede samo za kalendarske godine od 2022. do 2024. Države članice moraju uzeti u obzir to skraćeno razdoblje programa poticaja u svojim nacrtima planova performansi navedenima u stavku 1.;

(b) programi poticaja proizvode financijske učinke u obliku prijenosa i naknadnih prilagodbi jediničnih cijena tek od prve godine nakon donošenja plana performansi.

4. Ciljevi performansi u ključnom području performansi povezanom s troškovnom učinkovitošću navedeni u konačnim planovima performansi za treće referentno razdoblje koje su države članice donijele na temelju članka 16. Provedbene uredbe (EU) 2019/317 primjenjuju se retroaktivno od početka referentnog razdoblja u skladu s člankom 17. stavkom 2. Provedbene uredbe (EU) 2019/317.

5. Odstupajući od članka 19. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/317, upravitelj mreže Komisiji na ocjenjivanje dostavlja revidirani nacrt plana performansi mreže za treće referentno razdoblje najkasnije do 1. listopada 2021.

Članak 4.

Odstupanja koja se odnose na ključne pokazatelje performansi za treće referentno razdoblje

1. Odstupajući od odjeljka 1. točke 4.1. podtočaka (a) i (b) Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, ključni pokazatelj performansi za godišnju promjenu prosječnog utvrđenog jediničnog troška na razini Unije za rutne usluge u zračnoj plovidbi za kalendarske se godine 2020. i 2021. definira kao kombinirana vrijednost za te dvije godine izražena kao postotna promjena u odnosu na polaznu vrijednost na razini Unije navedenu u članku 9. stavku 4. točki (a) Provedbene uredbe (EU) 2019/317. U tu se svrhu jedinstveni prosječni utvrđeni jedinični trošak na razini Unije za kalendarske godine 2020. i 2021. izračunava kao omjer između ukupnih utvrđenih troškova na ruti na razini Unije za te dvije kalendarske godine i ukupnih jedinica rutnih usluga na razini Unije za te dvije kalendarske godine.

2. Odstupajući od odjeljka 2. točke 4.1. podtočke (a) podpodtočaka i. i iii. Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, ključni pokazatelj performansi za utvrđeni jedinični trošak za rutne usluge u zračnoj plovidbi na lokalnoj razini za kalendarske se godine 2020. i 2021. definira kao kombinirana vrijednost za te dvije godine. U tu se svrhu jedinstveni prosječni utvrđeni jedinični trošak za kalendarske godine 2020. i 2021. izračunava kao omjer između ukupnih utvrđenih troškova na ruti za te dvije kalendarske godine i ukupnih jedinica rutnih usluga za te dvije kalendarske godine u odnosu na predmetnu zonu naplate.

Članak 5.

Odstupanja koja se odnose na izračun i određivanje jediničnih cijena i povezane prilagodbe

1. Za kalendarske godine 2020. i 2021. prilagodbe jediničnih cijena na temelju članka 27. stavaka od 2. do 5. Provedbene uredbe (EU) 2019/317 izračunavaju se na osnovi relevantnih ukupnih utvrđenih troškova za te dvije godine i ukupnog gubitka prihoda ili ukupnog dodatnog prihoda koji je nastao od razlike između jedinica usluga predviđenih u planu performansi i stvarno zabilježenih jedinica usluga za te dvije godine. Te dvije godine smatraju se jedinstvenim razdobljem i zamjenjuju razdoblje navedeno u tim odredbama kao „godina n”. Ne dovodeći u pitanje zadnju rečenicu članka 29. stavka 5. drugog podstavka Provedbene uredbe (EU) 2019/317, jedinične cijene prilagođavaju se u kalendarskim godinama 2023. i 2024.

2. Za kalendarske godine 2020. i 2021. prilagodbe jediničnih cijena na temelju članka 27. stavka 8. Provedbene uredbe (EU) 2019/317 izračunavaju se na osnovi relevantnih ukupnih utvrđenih troškova za te dvije godine i ukupnog gubitka prihoda ili ukupnog dodatnog prihoda koji je nastao od razlike između jedinica usluga predviđenih u planu performansi i stvarno zabilježenih jedinica usluga za te dvije godine. Te dvije godine smatraju se jedinstvenim razdobljem i zamjenjuju razdoblje navedeno u tim odredbama kao „godina n”. Ne dovodeći u pitanje zadnju rečenicu članka 29. stavka 5. drugog podstavka Provedbene uredbe (EU) 2019/317, jedinične cijene prilagođavaju se u kalendarskim godinama 2023. i 2024.

3. Za kalendarske godine 2020. i 2021. smanjenja ili povećanja jediničnih cijena na temelju članka 28. stavaka od 4. do 6. Provedbene uredbe (EU) 2019/317 izračunavaju se na osnovi relevantnih ukupnih utvrđenih troškova i relevantnih ukupnih stvarnih troškova za te dvije godine. Te dvije godine smatraju se jedinstvenim razdobljem i zamjenjuju razdoblje navedeno u tim odredbama kao „kalendarska godina”. Ne dovodeći u pitanje zadnju rečenicu članka 29. stavka 5. drugog podstavka Provedbene uredbe (EU) 2019/317, smanjenja ili povećanja jediničnih cijena koja će se primjenjivati u godini n +2 provode se u kalendarskoj godini 2023.

4. Za treće referentno razdoblje prilagodbe u skladu s člankom 29. stavkom 5. drugim podstavkom Provedbene uredbe (EU) 2019/317 izračunavaju se na osnovi nacrta planova performansi koji su relevantni za određivanje jediničnih cijena na temelju članka 17. stavka 1. Provedbene uredbe (EU) 2019/317.

Odstupajući od članka 29. stavka 5. Provedbene uredbe (EU) 2019/317 te se prilagodbe ravnomjerno raspoređuju tijekom pet kalendarskih godina počevši od godine koja slijedi nakon godine u kojoj je donesen plan performansi.

5. Nacionalno nadzorno tijelo može odlučiti produljiti razdoblje iz stavka 4. na najviše sedam godina ako je to potrebno da se izbjegne nerazmjeran učinak prijenosa na jedinične cijene naplaćene korisnicima zračnog prostora.

Članak 6.

Dodatno izvješćivanje i praćenje

1. Osim obveza utvrđenih u člancima 4. i 36. Provedbene uredbe (EU) 2019/317, pružatelji usluga u zračnoj plovidbi do 15. prosinca 2020. nacionalnom nadzornom tijelu podnose izvješće o mjerama koje su uvedene kako bi se ublažile financijske i operativne posljedice pandemije bolesti COVID-19 na njihove aktivnosti. Nakon primitka izvješća nacionalno nadzorno tijelo prosljeđuje ga Komisiji.

2. Nacionalna nadzorna tijela i Komisija mogu upotrijebiti informacije iz izvješća navedenog u stavku 1. za potrebe praćenja utvrđenog u članku 37. Provedbene uredbe (EU) 2019/317.

Članak 7.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. studenoga 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN